

ICT-palvelukeskuksen valmistelutilanne

Projektiryhmä / Heikki Heikkilä

27.4.2017

Tieto- ja viestintäteknisten palvelujen palvelukeskuksen tehtävät (HE maakuntalaiksi)

HAALITUKSEN
REFORMI

Tieto- ja viestintäteknisten palvelujen palvelukeskuksen (ICT-palvelukeskus) tehtävänä on tuottaa tietohallinto-, kehittämis-, integraatio- sekä tietojärjestelmä- ja tietotekniikkapalveluja.

Maakunnilla on velvollisuus käyttää mainittujen palvelukeskusten tuottamia palveluja.

ICT-palvelukeskus edistää maakuntien palvelujen digitalisaatiota ja ICT-palvelujen kustannustehokkuutta

Päätehtävät

- Sähköisten palvelujen ja toimintaa tukeviin tietojärjestelmiin kohdistuvien kehittämishankkeiden toteuttaminen sekä tuotanto maakunnille ja näiden sidosyksiköille (sekä SOTE että MAKU)
- ICT- palvelujen hankinnan ja tuotannon konsolidointi lähinnä kilpailuttamalla ja tarjoamalla puitejärjestelyjen kautta maakunnalle hankintavaihtoehtoja
- Valtiolta maakuntien vastuulle siirtyvien järjestelmien ja sähköisten palvelujen tuotannosta ja kehittämisestä huolehtiminen.

ICT-palvelukeskuksen omistavat maakunnat ja valtio

- Valtio perustaa 2017, ensimmäisessä vaiheessa kokonaan valtio-omisteinen
- Hallitukseen maakuntavalmistelun edustajia mukaan
- Perustamisvaiheessa valtio rahoittaa palvelukeskusta
- Kun maakunnat järjestäytyneet, siirretään osakekannasta 90% maakunnille
- Uusi yhtiöjärjestys ja hallitus
- Valtiolle jää 10% osakkeista ja erityisen äänivallan osake

Palvelukeskuksen asiakkaina ovat maakunnat, näiden liikelaitokset ja muut sidosyksiköt sekä valtio erikseen määritellyin palveluin

- Palvelukeskus myy palvelujaan vain omistajilleen tai näiden sidosyksiköille
- Ulosmyynti markkinoilla kilpailutilanteessa toimiville yhtiöille on nolla pois lukien yksi erikoistapaus
- Poikkeuksena §118 4. momentin mukaiset palvelukeskuksen palveluvelvoitteen piiriin kuuluvat asiakkaat
- Palvelukeskuksen olisi tarjottava kaikille maakunnan järjestämismääräysten piiriin kuuluville sosiaali- ja terveystaloudellisesti tuottaville yhteisöille, säätiöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille niiden välttämättä tarvitsemia ja asiakas- ja potilastietojen käsittelyn ja integraation edellyttämiä sähköisiä palveluja

Palvelukeskus perustetaan jo 2017 aikana

- Perustettavalle yhtiölle voidaan antaa tehtäviä, kun se on perustettu ja sillä on riittävät toimintaedellytykset toimeenpanna:
 - kilpailutuksia
 - kehittämistehtäviä
 - muutokseen liittyviä tukitehtäviä
 - palvelujen siirtoja
- Palvelukeskus kasvaa ja löytää paikkansa yhteistyössä maakuntien valmistelun kanssa
- PK aloittaa kevyellä organisaatiolla, hajautetulla toimintamallilla, ei isoja investointeja tai henkilö/sopimussiirtoja

Palvelukeskus tuottaa palvelunsa alihankintaverkostollaan ja omalla henkilöstöllään

- Palvelukeskuksella on omaa henkilöstöä toimintansa kannalta keskeisissä asiantuntijatehtävissä ja palvelutuotannon järjestämisessä
- Alihankintaverkostoon kuuluvat kilpailutetut palvelutoimittajat joko uusien kilpailutusten tai siirtyneiden sopimusten kautta
- Palvelutoimittajia voivat olla myös erikseen perustettavat tytäryhtiöt ja nykyiset kunta/kuntayhtymäomisteiset inhouse-yhtiöt

Palvelukeskus on yhteishankintayksikkö

- Yhteishankintastatus mahdollistaa suuruuden ekonomian käytön maakuntien ICT- hankinnoissa kevyellä tavalla
- Puitejärjestelyissä mahdollistetaan usean toimittajan käyttö jotta jokin toimittajista ei saisi monopoliasemaa
- Komissio kohdistuu maakuntien eduksi palvelukeskuksen kautta
- 'Urakkarajat' sovittava mm. HANSELin kanssa päällekkäisyyksien välttämiseksi

Perus ICT ja osa toimialariippumattomista palveluista hankitaan maakunnille palvelukeskuksen puitejärjestelyillä

- Palvelukeskus ei pääsääntöisesti itse tarjoa maakunnille perus-ict palveluita vaan tarjoaa niiden järjestämiseksi kilpailutettuja puitejärjestelyjä
- Maakunnat tekevät sopimukset suoraan valitsemiensa toimittajien kanssa
- Palvelukeskuksen tehtävänä on lisäksi järjestää toimittajahallinnan konsepti ja menettelyt yhdessä maakuntien kanssa sekä valvoa toimittajien palvelujen laatua
- Tämä edellyttää yhteishankintayksikön asemaa ja sovittua työnjakoa HANSELin kanssa.
- Järjestelyllä pyritään nykyisen sopimusmassan konsolidointiin ja sitä kautta kustannussäästöihin

TEM kasvupalvelukokonaisuus tai sen osa siirretään KEHasta liikkeenluovutuksella palvelukeskuksen perustettavaan tytäryhtiöön

- Tytäryhtiö tulisi vastaamaan kasvupalveluihin liittyvien järjestelmien kehittämisestä, työvoimapalvelujen konseptoinnista ja asiakaspalvelujen valtakunnallisesta kehittämisestä
- Vaatii TEMin päätökset asiasta.

Palvelukeskusta ja sen palveluja rakennetaan alusta lähtien yhteistyössä maakuntavalmistelijoiden kanssa

- Palvelukeskus kasvaa yhdessä maakunnallisten valmisteluorganisaatioiden ja asiakasneuvottelukunnan tuella osaksi maakuntien kokonaisuutta
- Palvelukeskus tai palvelukeskuksen valmisteluorganisaatio ovat mukana tekemässä maakuntakohtaista tiekarttaa maakunnallisten valmisteluorganisaatioiden kanssa
- Asiakasneuvottelukunta perustetaan heti yhtiön perustamisen yhteydessä yhteistyön rakentamiseksi ja yhtiön hallitustyöskentelyn tueksi

Mitä palvelukeskus ei tee?

- Palvelukeskus ei tuota perustietotekniikkapalveluita omana työnä vaan pyrkii tarjoamaan näihin puitejärjestelyt tai tuotannon yhteistyökumppanien kautta
- Palvelukeskus ei aloita merkittäviä hankkeita ilman omistajiensa päätöksiä ja rahoitusta

A young child in a white lab coat is looking at a tablet screen. The child's hand is resting on their chin, suggesting a thoughtful or focused expression. The background is a blurred blue wall.

HALLITUKSEN
REFORMI

SOTE-ICT-kehittämisyhtiön valmistelun tilanne

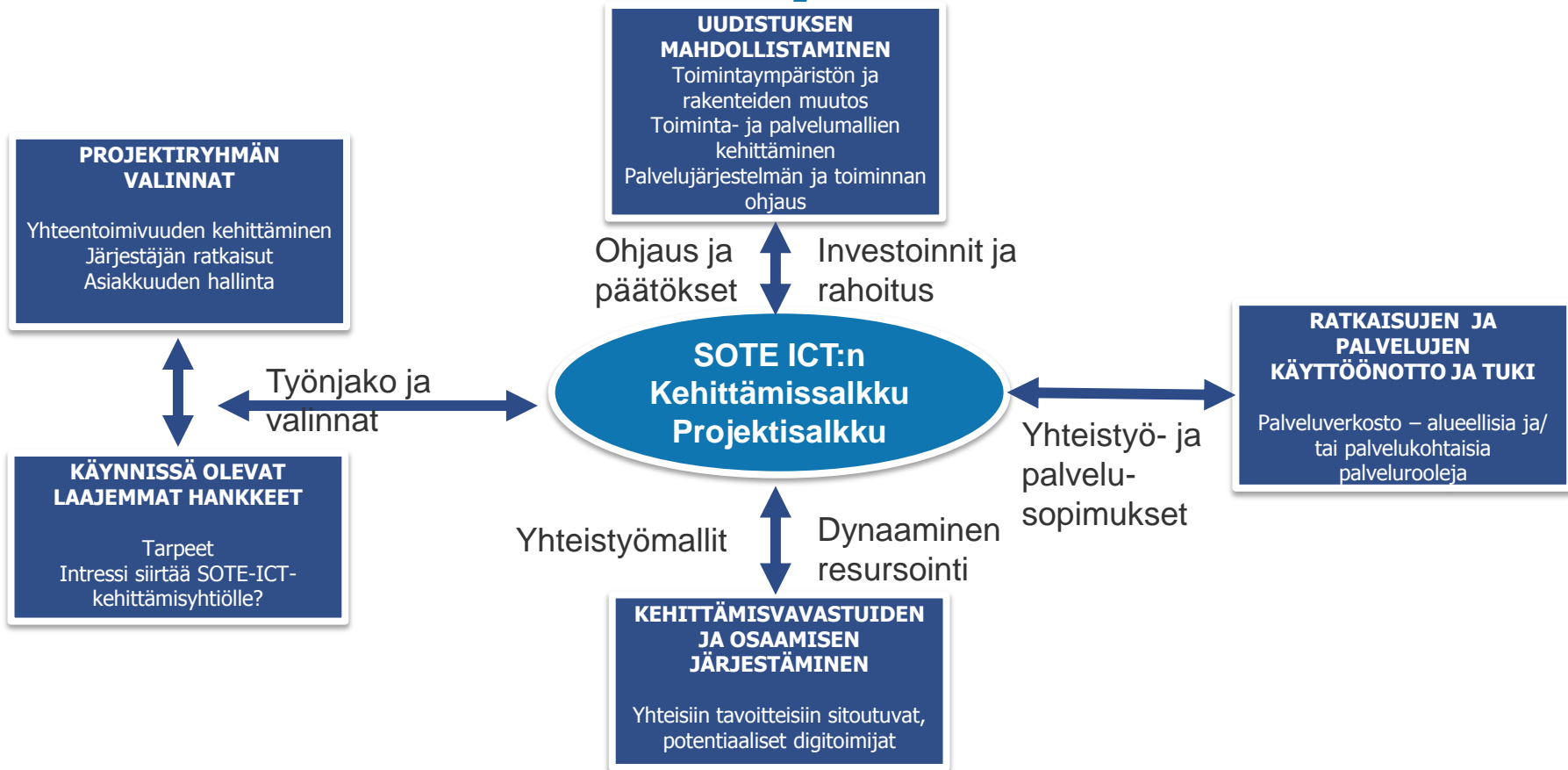
SOTE-ICT-kehittämisyhtiön valmistelun
projektiryhmä / Urpo Karjalainen

26.4.2017

SOTE-ICT-kehittämisyhtiön rooli

- Vastata ensisijaisesti sellaisten palvelujen ja ratkaisujen kehittämisestä:
 - joilla on laaja potentiaali,
 - jotka pääsääntöisesti edellyttävät maakuntien yhteisiä investointipäätöksiä,
 - ja, jotka palvelevat kokonaan uusia tai merkittävästi muuttuvia tarpeita.
- Yhtiön fokus on siis uusien merkittävien kokonaisuuksien määrätietoissa ja toimintalähtöisessä kehittämisessä.
- Yhtiön tehtävänä ei ole käyttöönotto- eikä tukipalvelujen tuottaminen, vaan ratkaisujen toimitukset ja asiakaskohtainen tuki järjestetään kumppaniverkoston avulla.

SOTE ICT:n valmistelun ja LTS:n täsmentäminen

SOTE-ICT-kehittämisyhtiön palvelukokonaisuudet

Nämä kolme kokonaisuutta täsmennetään liiketoimintasuunnitelmaan:

- 1. Yhteentoimivuuden kehittäminen
- 2. Järjestäjän työkalut
- 3. Asiakkuuden hallinnan kehittäminen

Aiemmin erillisenä selvitetty *Asiointi ja omahoito* on yhdistetty aihioihin 1 ja 2 11.4.2017 sovitun mukaan.

Aihio 1: Yhteentoimivuuden kehittäminen

- *Perustetaan kansallinen sote-ICT yhteentoimivuuskeskus, jolla on itsellään ja verkostossaan valtakunnan vahvin sote-arkkitehtuuri- ja standardintiosaaminen.*
- Keskuksen keskeiset tehtävät:
 - Sote-arkkitehtuuriosaamisen, -menetelmien, -kuvausmallien, parhaiden käytäntöjen jalkauttaminen ja kouluttaminen
 - Terveystieteiden yhteentoimivuusstandardien, kuten HL7, HL7 FHIR, IHE XDS, valtakunnan kovin asiantuntijaosaaminen
 - Kansainvälisen sote-standardoinnin seuranta ja soveltaminen maakuntien tarpeisiin yhdessä standardointiorganisaatioiden kanssa
 - Yhteentoimivuuden testauspalvelut
 - Tarvittavien yhteentoimivuusmäärittysten priorisointi maakuntien sote-tarpeista ja keskeisten kehittämishankkeiden tarpeista (ODA/VS2.0/Apotti/UNA/Kanta)
- Jatkosuunnittelun pohjana hyödynnetään aiemmin toteutettua SYTKE-hanketta
 - <https://www.innokyla.fi/web/hanke1522768>
- Jatkosuunnittelussa selvitetään Yhteentoimivuuskeskuksen tarvetta, perustamisedellytyksiä, palveluvalikoimaa ja rahoitusta
 - Kuullaan sidosryhmiä kuten esim. STM, THL, KELA, sairaanhoitopiirit
- Yhteentoimivuuskeskukselle iso tarve sote-ict-uudistuksien toimeenpanossa jo 2017!

Yhteentoimivuuden kehittäminen

Järjestäjän työkalut

Asiakkuuden hallinnan kehittäminen

Aihio 2: Järjestäjän työkalut

- *Tuotetaan maakunnille yhdenmukaiset tietojärjestelmäpalvelut, jotka ovat sote-palveluiden järjestäjän roolissa tarpeellisia ja joiden osalta kansallinen kehittäminen ja ohjaus on perusteltua.*
- Esimerkkejä palveluista:
 - sote-järjestäjän tarjoamat asiointipalvelu
 - maakuntien sote-palveluiden tiedolla ohjauksen ja johtamisen työkalut (mm. palvelupaketit ja tietoaltaat)
- Jatkotyöstö edellyttää kansallisen linjauksen saantia sille, miltä osin kohdealueelle tullaan synnyttämään kansallisia ratkaisuja ja miltä osin tietojärjestelmät jäävät kunkin maakunnan itse ja/tai kaupallisten ratkaisutoimittajien toteutettavaksi
 - Kuullaan sidosryhminä erityisesti STM:ää ja sote-uudistuksen valmistelijoita
 - Kelan kanssa päällekkäinen kehittäminen on vältettävä
- Maakuntien järjestäjien tietojärjestelmäpalvelut on saatava käyttöön sote-uudistuksen etenemisvaiheiden mukaisesti: valinnanvapauden osalta nykykäsityksen mukaan jo 2018!

Yhteen-
toimivuuden
kehittäminen

Järjestäjän
työkalut

Asiakuuden
hallinnan
kehittäminen

Aihio 3: Asiakkuuden hallinnan kehittäminen

- *SOTE-ICT-kehittämissyhtiö vauhdittaa UNA:n tehokasta etenemistä toteutukseen ja luo pohjan maakuntien asiakkuuden hallinnalle.*
- UNA-hankkeessa ollaan toteuttamassa sote-ict-tietojärjestelmäydintä, joka toteuttaa maakunnallisesti yhtenäisen asiakkuuden hallinnan. Tämä ydin tulisi saada käyttöön sote-uudistuksen aikataulussa.
- Yhteensovitetaan muihin asiakkuuden hallintaan liittyviin kehittämisiin. Valinnanvapauden osalta Kelan tuottamat palvelut, sote-integraation osalta mm. Kanta-palveluihin kehitettävä asiakassuunnitelma ja ODA:n suunnitelmakehitys (asiakkaan ja osin ammattilaisen osuus)
- UNA:ssa sisällä oleva järjestäjätasoinen toiminnallisuus tehtäisiin kansallisesti kerran. Kehittämissyhtiö varmistaisi toteutuksen ja käyttöön saannin kaikissa maakunnissa.
 - UNA:n potilastietojärjestelmäosuus etenisi tuottajatasoiisiin ratkaisuihin erillään kehittämissyhtiöstä maakuntien tuottajien omaan tahtiin
- Jatkovalmistelussa on löydettävä yhteinen ratkaisu, jonka avulla ytimen toteutusta voidaan kiirehtiä sote-uudistuksen vauhtiin, täydentäen sitä valinnanvapauden tarvitsemilla työkaluilla
 - Asian edistämiseksi tulee varmistaa, että saadaan täysi tuki sekä STM:stä että palvelukeskusvalmistelusta

Yhteen-
toimivuuden
kehittäminen

Järjestäjän
työkalut

Asiakkuuden
hallinnan
kehittäminen

Käynnistämisen ja toimeenpanon edellytyksiä:

- Kansallinen työnjako on päätettävä.
- Kehittämissyhtiön 1. vaiheen (2017-19) rooli ja tehtävät on vahvistettava.
- Hyväksyttävä se, että tehtävien mitoitukset ja rahoitustarve täsmentyy vaiheittain.
- Kyettävä kokoamaan ja sitouttamaan uusiin tarpeisiin ja toimintamalleihin suuntautunut osaaminen ja näkemys.

Ohjeistus maakuntien valmisteluorganisaatioille

Keskeinen sisältö:

- Tulevan palvelukeskuksen tavoitteet, yleiskuvaus ja tiekartta
- Palvelukeskuksen palvelut ennen 2019
- Maakuntien vastuulla olevat tehtävät ennen 2019
- Uusien hankintojen ja kilpailutusten periaatteet
- Inhouse – yhtiöt ja niiden asema muutoksessa
- Maakuntakohtaisen jatkosuunnittelun periaatteet
- Asiakasneuvottelukunta, jäsenet, asema, perustaminen
- Henkilöstöön liittyvät periaatteet

Seuraavat toimenpiteet

- Tekniseen perustamiseen liittyvät viimeistelyt
 - Hallitus ja toimitusjohtaja
 - VN lupa perustamiselle
 - Yhtiöjärjestyksen viimeistely
- Hyötykustannusanalyysi (alustava) ja taloudelliset perusteet liiketoimintasuunnitelmaan
- SOTEICT- kehittämisen vastuuttaminen, kohteiden tarkennus ja lisääminen liiketoimintasuunnitelmaan
- Resurssisuunnitelmat
- Riskikartan tarkentaminen
- Liiketoimintasuunnitelman viimeistely
- Ohjeistus maakunnille
- Asetuksen valmistelu jatkuu VM:n toimesta